

توصیه ها و هشدارهای ایمنی در مورد وسایل گرمازا

زمستان در راه است، برای پیشگیری از وقوع حریق و حوادث ناشی از وسایل گرمازا از هم اکنون چاره اندیشی کنید.

همه ساله با شروع فصل سرما و بهره برداری از وسایل حرارت زا شاهد آتش سوزیها و حوادث ناشی از اینگونه وسایل می باشیم.

علت عمده این حوادث نقص فنی و بعضاً نیز استفاده ناصحیح از وسایل گرمازاست. قبل از اینکه توسط سرمای زمستان و یا دگرگونیهای غیرقابل پیش بینی هوا غافلگیر شوید بهتر است از هم اکنون به نکات پیشگیری زیر توجه نمائید :

الف- بازدید دودکش ها

- دودکش ها مهمترین نقش را در خوب سوختن و همچنین ایمنی وسایل ایفا می نمایند و شاید بتوان گفت که از ارکان اصلی ایمنی هر دستگاه حرارت زا سیستم دودکش آن است
- قبل از بهره برداری از دستگاه حرارت زا مانند: بخاریها، آبگرمکنها، سیستم حرارت مرکزی و امثالهم دودکش را نظافت و از باز بودن مسیر دودکش از پشت بام تا وسیله مربوطه اطمینان حاصل نمایند.
  - دودکش ها در ناحیه منتهی به فضای باز باید حداقل ۸۰ سانتیمتر از مرتفع ترین نقطه ساختمان بلندتر باشند.
  - دودکش ها در ناحیه منتهی به فضای باز باید مجهز به کلاهک باشند تا از افتادن اجسام داخل دودکش و همچنین کوران هوا مصون باشند.
  - دودکش ها در ناحیه منتهی به فضای باز باید کاملاً محکم و مهار شده باشند تا در اثر باد و طوفان جدا نشوند و آسیب فیزیکی نبینند.
  - قطر دودکش ها در ناحیه الحاق به وسیله و همچنین در فضای باز بایستی حد الامکان بصورت مستقیم و بدون پیچ و خم نصب شوند.

ب- نکات ایمنی نصب، سرویس و بهره برداری

- نصب وسایلی را که جدیداً خریداری شده و برای اولین بار مورد بهره برداری قرار خواهند گرفت به نمایندگیهای فروش بسپارید.

- قبل از نصب بخاریها نسبت به سرویس و رفع نقایص احتمالی آنها بالاخص در ناحیه سیستم سوخت رسانی دستگاه اقدام نمائید.
- کوره دستگاهها را حتماً نظافت کنید.
- حتی الامکان وسایل گرمازا را در فاصله یم متر از دودکش مربوطه نصب نمائید.
- وسایل گرمازا مانند بخاری ها را در نزدیکی و تماس نزدیک با پرده‌ها و سایر اجسام قابل اشتعال نصب نکنید.
- بخاریهای نفتی را حتماً روی سینی مخصوص قرار دهید تا در صورت نشت احتمالی نفت محیط آلوده نگردد.
- از گازسوز کردن بخاریهای نفتی و آبگرمکنهای نفتی و دیگر وسایل گرمازا بدون رعایت دستورات گارخانه سازنده خودداری نمائید.
- باک نفت بخاریها را در زمان روشن بودن پر نکنید.
- در وسایل نفتی از سوخت دیگری استفاده نکنید.
- حرارت دستگاه را با توجه به حجم محیط تنظیم کنید.
- در زمان استفاده از بخاریها تمام درها و پنجره ها را نبندید و مسیری را برای ورود هوای تازه به محیط باز بگذارید تا اکسیژن سوخته شده توسط وسیله جایگزین گردد.
- پس از نصب بخاریهای گازی و اطمینان از عملکرد صحیح آنها مراقب باشید که شیر فلکه گاز مخصوص دستگاه در معرض دستکاری بچه‌ها و آسیب فیزیکی قرار نگیرد.
- از بخاریها با هر نوع سوخت و دیگر وسایل مانند چراغ خوراکی‌پزی نفتی و گازی و غیره برای گرم کردن حمام استفاده نکنید.
- از نصب آبگرمکن در داخل حمام ها اکیداً خودداری نمائید.
- در صورت بروز آتش سوزی در بخاریها خونسردی خود را حفظ کرده و در وهله اول جریان سوخت دستگاه را قطع کرده و ابتدا سازمان آتش نشانی را مطلع نمائید.

ج- نکات ایمنی وسایل گرمازای سنتی

کرسی یکی از وسایلی است که بخصوص در نقاط سردسیر هنوز مورد استفاده بسیاری از شهروندان قرار می‌گیرد. یکی از عمده ترین خطرات این وسیله مسمومیت افراد توسط گاز ذغال (منواکسید کربن) می باشد. برای پیشگیری این نوع مسمومیت توصیه میشود :

- ۱- ذغالها قبل از قرار گرفتن در زیر کرسی کاملاً گداخته باشند.
- ۲- از ذغالهای کاملاً خشک بهره گیری شود.
- ۳- در کرسیهای برقی دقت شود که سیستم برقی منقل کاملاً سالم و بدون نقص باشد و هرگز از اینگونه وسایل در محیطهای سر بسته بمدت طولانی استفاده نکنید چون با مصرف کردن اکسیژن محیط باعث مسمومیت می شوند.
- ۴- اگر از چراغهای خوراکی و بخاری علاء الدین برای گرم کردن محیط استفاده می کنید دقت کنید که فتیله اهرم تنظیم فتیله کاملاً سالم و بدون نقص باشد و هرگز از اینگونه وسایل در محیطهای سر بسته بمدت طولانی استفاده نکنید چون با مصرف کردن اکسیژن محیط باعث مسمومیت می شوند.
- ۵- در صورت استفاده از علاء الدین و چراغهای خوراکی آنها را در داخل سینی و در نقطهای مستقر کنید که در معرض صدمات مکانیکی و تصادم افراد و واژگون شدن آنها نشود و حتماً دقت کنید که اینگونه وسایل در مسیرهای ورود و خروج اطاق مستقر نشوند تا در صورت بروز آتش سوزی باعث گرفتار شدن افراد در اطاق نشوند.

د- نظافت ایمنی ذخیره سازی سوخت ها

- در نقاطی که انشعاب گاز ندارند و مجبورند از نفت و ذغال بعنوان سوخت زمستانی استفاده نمایند توصیه می شود :
- نفت سفید را در داخل بشکه ها و مخازن فلزی درب دار و شیر فلکه دار کم حجم ذخیره نمائید.
  - محل استقرار منابع ذخیره سوخت باید حتی الامکان از محیط زندگی و اسکان ساکنین دورتر بوده و در مسیر ورود و خروج ساکنین نباشد.
  - استقرار مخازن نفت در زیر پله ها و زیرزمین ها و پشت بامها و خرپشته ها بسیار خطرناک است.
  - از ذخیره سازی بیشتر از حد نیاز نفت خودداری نمائید.
  - دقت کنید که زمین محل استقرار مخازن همیشه تمیز و عاری از آلودگیها باشد و از قرار دادن هرگونه وسایل قابل اشتعال در نزدیکی آنها خودداری نمائید.

- مخازن ذخیره سازی نفت نباید در نزدیکی منابع حرارتی و وسایل حرارت زا مستقر شوند.
- گونیهای ذغال باید در محیطهای کاملاً خشک نگهداری شوند و تمام مواردی که در مورد ایمنی محل استقرار مخازن سوخت گفته شده در مورد محل نگهداری گونیهای ذغال نیز لازم الاجرا است.

کرسی برقی

با توجه به ذخایر عظیم نفت و گاز و سوختهای فسیلی در کشورمان استفاده سودمند از این نعمت خداوندی روز به روز فزونی یافته و با اجرای پروژه های عظیم لوله کشی گاز شهرها تقریباً اکثر مراکز صنعتی، تجاری، اداری و منازل مسکونی از گاز طبیعی بهره مند هستند با این وجود هنوز هم در برخی از موارد مشاهده شده است که از کرسی برقی برای گرمای منازل و اماکن بهره برداری میگردد لذا کارشناسان این سازمان بمنظور ارتقاء ضریب ایمنی و پیشگیری از خطرات احتمالی آتش سوزی توصیه های ذیل را در خصوص استفاده از کرسی برقی ارائه مینمایند:

۱. در زمان خرید کرسی برقی دقت شود نوع استاندارد آن را انتخاب نمائید.
۲. کرسی برقی را بر روی چهار پایه ای با ابعاد مناسب نصب کنید بنحوی که لوازم قابل اشتعال اطراف با فاصله ایمنی و دور از حرارت آن قرار گیرند.
۳. استفاده از لامپهای التهابی با قدرت بالا بجای کرسی برقی به هیچ عنوان مجاز نمیباشد.
۴. حفاظ توری روی المنت کرسی برقی را به هیچ وجه از آن جدا نکنید.
۵. استفاده از سیمهای نایلونی برای تأمین مدار برق کرسی غیر مجاز میباشد. توصیه میشود از کابلهای مناسب و استاندارد بهره گیری شود.
۶. عبور دادن سیم برق کرسی از زیر تشک و لحاف غیر اصولی بوده و احتمال بروز آتش سوزی را به همراه دارد.
۷. هر چند وقت یکبار سیم برق کرسی را از جهت پارگی و لهیدگی روکش آن کنترل و آزمایش کنید.
۸. توجه داشته باشید کرسی برقی شما با ثبات و محکم در محل خود نصب شود تا احتمال سقوط آن نباشد.

۹. در صورت وصل نمودن کرسی به برق و قطع فیوز مربوطه، خطر وجود اتصال کوتاه یا نشستی برق آن نخواهد بود لذا سریعاً آن را به تعمیرکار مجرب ارجاع دهید.
۱۰. سعی نمائید از یک پریز مستقل جهت تزمین برق اینگونه وسائل بهره گیری شود استفاده از سه راهی و مانند آنها غیر اصولی و نایمن میباشد.
۱۱. در صورت مشاهده هرگونه عیب و نقص در کرسی برقی آن را به تعمیرکار مجرب و اهل فن ارجاع دهید.
۱۲. در هنگام خروج از منزل فراموش نشود حتماً اینگونه وسائل را از برق قطع کنید.
۱۳. در صورت بروز هرگونه آتش سوزی فوراً جریان برق را از کنتور قطع نموده و مراتب را سریعاً با شماره تلفن ۱۲۵ به آتشنشانی اطلاع دهید.

بخاری برقی

نزول برف و باران در فصل زمستان نوید بخش ادامه حیات و بذل نعمات خداوندی است و چرخش این فصول انسان را به تکاپوی معاش و صیانت از سلامت خود وامیدارد. پائیز رنگارنگ و هوای دلپذیرش رفته رفته رخت بر بسته و جای خود را به سوز و سرمای زمستانی میدهد.

منظره سفیدای برف زمستان از پشت پنجره خانه ای گرم و از کنار بخاری خوشایند و فرح بخش خواهد بود بشرط آنکه با اطمینان از گرمای وسائل حرارتی بهره مند شویم. در این حین بعضی از هموطنان عزیز مبادرت به راه اندازی بخاری برقی مینمایند که در صورت رعایت موارد ایمنی و استاندارد مربوطه گرمای آنها دلپذیر و در غیر اینصورت تلخ کامی را بدنبال خواهد داشت. لذا کارشناسان این سازمان با ارائه توصیه های ایمنی و تأکید بر اجرای آنها روزهای زمستانی خوشی را برای هموطنان آرزو میکنند:

۱. در زمان خرید بخاری برقی توجه داشته باشید نوع استاندارد آن را انتخاب نمایید.
۲. از قرار دادن بخاری برقی در مجاورت پرده، مبلمان، البسه، تختخواب و دیگر وسائل قابل اشتعال اکیداً خودداری شود.
۳. هر چند وقت یکبار سیم برق بخاری را از جهت پارگی و لهیدگی روکش آن کنترل و آزمایش کنید.

۴. توجه داشته باشید بخاری برقی شما با ثبات و محکم در محل خود مستقر شود تا احتمال واژگون شدن آن نرود و از دسترس کودکان بدور باشد.
۵. سعی نمائید از یک پریز جداگانه جهت تأمین نیروی بخاری بهره گیری شود استفاده از زسه راهی و مانند آن غیر اصولی و نایمن میباشد.
۶. در صورت مشاهده هرگونه عیب و نقص فنی در بخاری برقی آن را به تعمیرکار مجرب و اهل فن ارجاع دهید.
۷. در هنگام خروج از منزل فراموش نشود حتماً اینگونه وسایل را از برق قطع کنید.
۸. در صورت بروز هرگونه آتش سوزی سریعاً جریان برق را از کنتور قطع نموده و مراتب را با شماره تلفن ۱۲۵ به آتش نشانی اطلاع دهید.

نصب بخاریهای برقی در حمام

با توجه به شروع فصل سرما یکی از اماکن مهم که گرم کردن محیط آن برای اکثر مردم ضرورت پیدا میکند فضای حمام میباشد. در ساختمانهایی که از سیستم گرمایشی سانترال یا مرکزی برخوردار نیستند افراد به فکر استفاده از وسایل گرمایشی دیگر از جمله نصب بخاری برقی در حمام خواهند افتاد. لذا به لحاظ خطرات جانی ناشی از استفاده اینگونه بخاریها و لزوم رعایت نکات ایمنی مربوطه کارشناسان این سازمان موارد زیر را به هموطنان عزیز توصیه مینمایند:

۱. فقط از بخاریهای برقی استاندارد و مخصوص حمام استفاده نمائید.
۲. قبل از نصب بخاری در حمام آن را توسط فردی مجرب و اهل فن از نظر نشستی برق کاملاً آزمایش نمائید.
۳. از بخاریهای برقی معمولی به هیچ عنوان در داخل حمام استفاده ننمائید.
۴. در صورت مشاهده هرگونه عیب و نقص در سیستمهای قطع و وصل برق، المنت حرارتی و یا پارگی سیستم برق بخاری حمام فقط افراد متخصص و اهل فن مجاز به تعمیر و یا تعویض قطعات مربوطه میباشند.
۵. توجه داشته باشید بخاری برقی در ارتفاع مناسب نصب شود بنحوی که هنگام تحرک در حمام امکان برخورد بدن با آن نباشد.

۶. از آویختن وسایل و اشیاء قابل اشتعال در مقابل و نزدیکی بخاری در حمام خودداری نمائید.
۷. از نصب پرده در نزدیکی بخاری حمام جداً خودداری نمائید.
۸. سعی نمائید بخاری در قسمتی از حمام نصب شود که از تماس مستقیم آب و یا ریزش قطرات آب بر روی آن بدور باشد.
۹. در صورت عدم استطاعت در خرید بخاری مخصوص حمام و اضافه قیمت آن نسبت به بخاریهای معمولی توصیه میشود از خرید بخاریهای برقی معمولی و نصب آن در حمام جداً خودداری فرمائید.
۱۰. استفاده از هرگونه منابع حرارتی روباز و رو بسته مانند (پیک نیکی، فر و یا اجاق پلوپز، بخاریهای نفت سوز و گازسوز، چراغ والور، منقل برقی، کرسی برقی، بخاریهای برقی معمولی و دست ساز) جهت گرم کردن حمام غیر مجاز میباشد.
۱۱. در صورت اتصالی بخاری در حمام سریعاً جریان برق را از کنتور قطع نمائید.
۱۲. در صورت بروز آتش سوزی سریعاً جریان برق را از کنتور قطع نموده و مراتب را با شماره تلفن ۱۲۵ به آتش نشانی اطلاع دهید.

منقل برقی (هیتر)

یکی از وسایل حرارتی که کاربرد آن بوفور در مراکز اداری و تجاری و تولیدی، کارخانجات، انبارها و منازل مشهود است انواع منقل برقی میباشد که بمنظور طبخ چای و گرم نمودن غذا و محیط از آن استفاده میگردد.

عدم رعایت نکات ایمنی در خصوص بهره گیری از اینگونه وسایل همواره خسارات جانی و مالی فراوان و نهایتاً پشیمانی را به همراه داشته است لذا آمار آتش سوزیهای ناشی از اینگونه وسایل کارشناسان این سازمان را مجاب به تهیه دستورالعمل ها و توصیه های ایمنی مربوطه نموده و اجرای آنها را به هموطنان عزیز تأکید مینمایند:

۱. در هنگام خرید منقل برقی توجه داشته باشید نوع استاندارد آن را تهیه نمائید.
۲. استفاده از منقلهای برقی غیر استاندارد و همچنین منقل های متفرقه و دست ساز ناایمن و غیر اصولی بوده و مجاز نمیباشد.

۳. سعی نمائید منقل را به یک پریز جداگانه وصل نموده و از بکار بردن سهراهی و غیره جداً خودداری نمائید.
۴. منقل برقی حتماً بایستی دارای دوشاخه مناسب و استاندارد باشد از اتصال منقل برقی فاقد دوشاخه مناسب و یا با سرسیمهای عریان شده آن به پریز برق جداً خودداری فرمائید.
۵. منقل برقی را به هنگام استفاده بر روی سطحی مناسب و غیر قابل اشتعال قرار دهید.
۶. از قرار دادن منقل برقی در مجاورت میز و صندلی، مبلمان، تخت، پرده، البسه و دیگر وسائل قابل اشتعال اکیداً خودداری کنید.
۷. از سرریز نمودن غذا و چای بر روی منقل برقی جلوگیری کنید.
۸. در صورت بروز هرگونه عیب و نقص فنی د منقل جهت تعمیر آن را به متخصصین اهل فن ارجاع نمائید.
۹. توجه داشته باشید منقل برقی در مسیر عبور و مرور افراد قرار نگرفته و از دسترس کودکان بدور باشد.
۱۰. در هنگام غیبت طولانی و یا خروج از محل کار و منزل حتماً منقل را از شبکه برق قطع کنید.
۱۱. در صورت بروز هرگونه آتش سوزی سریعاً جریان برق را از کنتور قطع نموده و مراتب را با شماره تلفن ۱۲۵ به آتش نشانی اطلاع دهید.

مقررات ایمنی و خطرات انواع بخاریها

- علیرغم پیشرفت تکنولوژی و صنعت در تولید و ساخت دستگاههای مرکزی و تجهیزات مولد حرارت هنوز در فصل سرما در بیشتر منازل مسکونی حتی در شهرهای بزرگ از انواع بخاریهای خانگی به منظور تولید انرژی گرمایی استفاده میشود استفاده از این بخاریها اگر توأم با رعایت اصول ایمنی نباشد خسارات مالی و آسیبهای جانی فراوانی را در پی خواهد داشت مطالعه و دقت در موارد زیر و رعایت اصول صحیح استفاده از بخاریها مطابق با دستورات تولید کننده که در دفترچه راهنمای بخاری آمده است این خطرات و حوادث را به حداقل خواهد رساند.
۱. هنگام خرید بخاری چه از نوع ثابت و چه قابل حمل و با هر نوع سوخت دقت کنید نوع مرغوب، ایمن و دارای استاندارد و محصول کارخانجات معتبری را انتخاب نمایید.

۲. نصب بخاریهای ثابت دودکش دار بایستی توسط افراد متخصص و در محل مناسب انجام پذیرد.
  ۳. در صورت مشاهده هر گونه نقص فنی از قبیل نشت سوخت، نقص کاربراتور و ... بایستی استفاده از بخاری متوقف و پس از سرویس کامل مجدداً بکار گرفته شود.
  ۴. توجه داشته باشید در صورت نشت نفت از بخاریهای نفت سوز چنانچه حرارت بخاری بالا باشد نفت جاری شده، خودبخود شعله ور میشود و آتش سوزی گسترده ای را منجر خواهد شد.
  ۵. در بخاریهای گازسوز نیز وجود نشت از سیستم گازرسانی منجر به بروز حوادث ناگوار مانند انفجار و آتش سوزی و ببار آمدن خسارات زیاد ناشی از حریق و تخریب ساختمان خواهد شد.
  ۶. از قرار دادن هر گونه بخاری و نصب دودکش آن در کنار مواد قابل اشتعال، پرده، درهای چوبی، کمد و ... خودداری شود.
  ۷. از خشک کردن لباس و پارچه های خیس بر روی بخاریها جداً پرهیز شود.
  ۸. عبور دادن دودکش بخاریها از قسمتهای انباری و مجاور مواد قابل اشتعال بخصوص در قسمتهای دور از دید افراد، عامل وقوع بسیاری از آتش سوزیها بوده است.
  ۹. استفاده از یک دودکش برای دو یا چند بخاری ممنوع بوده و خطر مسمومیت ساکنین را به همراه دارد.
  ۱۰. برخورد اشخاص و یا وارد آوردن ضربه های شدید به بخاری نفت سوز منجر به سقوط و جاری شدن نفت آن و نتیجتاً آتش یوزی میگردد در این خصوص باید دقت شود بخاریها بخصوص نوع قابل حمل آن در مسیر تردد افراد و کودکان قرار نگیرد.
- جهت پیشگیری از واژگون شدن بخاری یا برخورد افراد با آن بایستی از کودکان و افراد بیمار که به صرع یا اعتیاد مبتلا هستند مراقبت بیشتری بعمل آید. بروز حمله صرع در بیماران و برخورد آنها با بخاریها آتش سوزیهای بزرگی را موجب شده است.